

יציאת אשה לרשות הרבים בתכשיטים

ולענין מה שנהגו הנשים לצאת בתכשיטים, שלא כדין נהגו, אלא דהנח להם לישראל מוטב שיהו שוגגים ואל יהו מזידים, ואם באנו למחות בידם לא ישמעו לנו. א"נ דלא אסרו רבנן אלא בנשים שבאותו הדור שהיו שחצניות וכדאיתא בירושלמי, אבל בזמן הזה שאין רגילות כלל למישלף ואחויי לא, שזו לא היתה גזרה דרבנן עד שיהא צריך מנין אחר להתירו, אלא איסור הוא שאסרו לפי הזמן. וכן סדר הגאון רב שלום ז"ל בתשו'. ועוד אומר ר' ברוך ז"ל דאיפשר שלא אסרו חכמים אלא לדידהו דהוה להו רה"ר דאוריתא, אבל לדידן דלית לנו רה"ר וליכא חשש איסור תורה לא גזרו כלום.

[ריטב"א שבת סד:]

...והאידינא נשי דידן נהגו לצאת בכל תכשיטין. ויש שאמרו דמדינא אסורות, אלא שכיון שלא ישמעו מוטב שיהיו שוגגות ואל יהיו מזידות. ויש שלמדו עליהם זכות לומר שהן נוהגות כן ע"פ סברא אחרונה שכתבתי, שלא אסרו לצאת בתכשיטין לחצר שאינה מעורבת, והשתא דלית לן רה"ר גמור הוה ליה כל רה"ר שלנו כרמלית ודינו כחצר שאינה מעורבת ומותר.

הגה וי"א עוד טעם להתיר, דעכשיו שכיחי תכשיטין ויוצאין בהם אף בחול וליכא למיחש דילמא שלפא ומחוי כמו בימיהם שלא היו רגילים לצאת בהן רק בשבת ולא הוה שכיחי...

[שו"ע אור"ח שג/יח]

ועדיין אינו מספיק, דזה בנוי על השיטה דעכשיו לית לנו רה"ר מפני דבעינן ששים ריבוא, אבל רבים וגדולים לא ס"ל כן כמ"ש בס"מ שמ"ה, ועוד הלא עתה יש עיירות גדולות בעולם שיש בהם ששים רבוא. ולכן י"א טעם אחר, משום דעכשיו שכיחי תכשיטין ויוצאין בהן אף בחול, וליכא למיחש לשלפא ומחוי כמו בימיהם שלא היו רגילות לצאת בהן רק בשבת ולא הוה שכיחי. ויש שכתבו דנשי דידן אינן מראות תכשיטיהן וטבעותיהן, ויש להסביר הדבר, דהנה בסעיף מ' נתבאר דכלילא שרי מטעם דמאן דרכה למיפק בכלילא אשה חשובה ואשה חשובה לא שלפא ומחוי, ונשי דידן כולן חשובות הן. ועוד טעם יש בזה לענ"ד, דהנה ידוע שבימיהם היו הנשים יושבות בביתן ולא היו יוצאות תדיר לרחוב וכשיוצאות לפרקים היו יוצאות עטופות בסדיניהן וגם לא היה להם בתי כנסיות של נשים, א"כ לא ראו זא"ז רק לפרקים ומעט שנכנסו אחת לבית חבירתה והיה החשש גדול שבפגען זא"ז בשבת בהלוכך ברחוב שלפי ומחוי, אבל עכשיו הנשים הולכות הרבה תדיר ברחובות ובשווקים ונכנסות זו לזו בבתיהן ורואות זא"ז בבית הכנסת של נשים, א"כ ממילא שיכולה להראות לה תכשיטיה בבתיהן ובבתי כנסיות, ובוודאי שאין מדרכן לפשוט ברחוב תכשיט ולהראות לחברותיהן, והרי אנו רואין בחוש שגם בחול ובי"ט אין עושות כן ולמה נחוש בשבת, וזה היתר נכון וברור.

[ערוה"ש אור"ח שג/כב]

ובתכשיטים שאין בהם אלא חשש דילמא איתרמי טבילה של מצוה, ג"כ יש ללמד זכות ע"פ הארחות חיים ה' שבת סע' רסא, דה"מ דאיכא למיחש בהכי במקומות שטובלות בנהר, אבל במקומות שטובלות במקואות שבתוך הבתים לית לן בה, ע"ש דכך פשט המנהג ברוב מקומותינו.

[שש"כ פרק י"ח הערה נ"ג]